

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารกับการทำงาน
เป็นทีมของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3
The Relationship between Path-Goal Theory of Leadership of School
Administrators and Teamwork of Teachers Under Chiang Rai Primary
Education Service Area Office 3

ชุตินันท์ นันทิยา¹ คทาเทพ จันทรเจริญ² คำนึ่ง ทองเกต³ วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์⁴

Chutima Nuntiya, Katatap Chancharoen, Kamnueng Thonggate Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหาร 2) ศึกษาการทำงานเป็นทีมของครู และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครู งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 327 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ($\bar{X} = 65.1$) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ($\bar{X} = 35.8$) จบการศึกษาระดับปริญญาโท ($\bar{X} = 51.4$) ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรครู ($\bar{X} = 68.5$) และมีระยะเวลาในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ($\bar{X} = 35.5$)

2. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับสูง

3. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวม อยู่ระดับสูงที่สุด

4. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่าภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง ($r=0.566$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมาย; การทำงานเป็นทีม

Received: 2024-11-18 Revised: 2024-11-26 Accepted: 2024-11-30

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiangrai College. E-mail: chutima.cnm@gmail.com

² อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: katatap@crc.ac.th

³ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: kamnuengt1965@gmail.com

⁴ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author E-mail: dr.w.siririth@gmail.com

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the path-goal theory of leadership of the school administrators, 2) to study teamwork of teachers, and 3) to study the relationship between the path-goal theory of leadership of the school administrators and teamwork of teachers. This was a quantitative research study. The target group consisted of 327 school administrators and teachers under Chiang Rai Primary Education Service Area Office 3. The research instruments were questionnaires, percentage, mean, standard deviation and Pearson Product Moment. Also, the correlation coefficient analysis was used.

The results were as below

1. The sample group was mainly female, between 41-50 years old, with the master's degree, position of teachers and less than 5 years of work experience.
2. The overall path-goal theory of leadership of the school administrators under Chiang Rai Primary Education Service Area Office 3 was at a high level.
3. The overall teamwork of teachers under Chiang Rai Primary Education Service Area Office 3 was at the highest level.
4. The result of comparison of the relationship between the path-goal theory of leadership of the school administrators and teamwork of teachers under Chiang Rai Primary Education Service Area Office 3 was at the positive level with the statistical significance at .01.

Keywords: path-goal theory of leadership; teamwork

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นกระบวนการและรากฐานสำคัญ ที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้าของสังคมได้ และยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยประชากร ที่มีคุณภาพเป็นสำคัญ หากประชากรได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงประเทศก็จะประสบความสำเร็จได้ การศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการทำให้ประชากรพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง สามารถดำเนินชีวิตได้ในสังคมอย่างมีความสุข และสามารถพัฒนาประเทศไปได้ หากสถานศึกษาขาดคุณภาพจะทำให้คุณภาพของประชากรตกต่ำได้ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของเยาวชน ให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและคุณภาพ และเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ดังนั้น คุณภาพสถานศึกษาจึงขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารของผู้บริหารซึ่งผู้บริหารจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำ เป็นหัวหน้าการบริหารงาน ควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้น นอกจากนี้จะต้องเป็นผู้ที่คอยชี้แนะจูงใจประสานงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเข้าใจและปฏิบัติงานตามแผนงานได้อย่างเต็มความสามารถ มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีและเป็นผู้ดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถนำบุคลากร อื่น ๆ ให้ปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล (กรณิการ์ ก่องแสน, 2561: 1) ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับบุคลากร โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ มีความพอใจและมีความสุขในการทำงาน การบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นกับลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหาร ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นทักษะที่จำเป็นในการบริหารงาน ผู้นำจึงมีบทบาทในการเป็นผู้รับ ผู้ประสานงาน สนับสนุนอำนวยความสะดวก เพื่อให้ครูและบุคลากรได้ใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

การทำงานเป็นทีมเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหาร อีกทั้งยังมีปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีม ถึงแม้ว่าในการบริหารงานของผู้บริหารในหลาย ๆ ครั้ง ที่ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น ส่วนใหญ่จะเกิดมาจากบุคลากรในองค์กรไม่ร่วมมือช่วยเหลือกันในการทำงาน ซึ่งการทำงานโดยบุคคลเพียงคนเดียวจึงยากที่จะปฏิบัติให้สำเร็จได้ (เยวภา อาทิตยตั้ง, 2559: 170) ซึ่งในการปฏิบัติงานแต่ละงานจะอาศัยผู้ใดผู้หนึ่งไม่ได้เพราะทุกคนย่อมมีขีดจำกัดของความสามารถจึงจำเป็นต้องช่วยกันเพื่อที่จะได้นำความรู้ความสามารถของแต่ละคนมาช่วยทำงานให้ประสบความสำเร็จและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อผู้ปฏิบัติงานเองและองค์กรที่เขาปฏิบัติงานอยู่ด้วย

จากเหตุการณ์ข้างต้นจึงนำมาสู่ปัญหาการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารเพื่อส่งเสริมให้เกิดการทำงานเป็นทีมเนื่องจากการทำงานของครูอย่างเดียวยังไม่พอกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน เพราะทุกวันนี้ไม่ว่าจะอยู่ในปฏิบัติหน้าที่ใดก็มีส่วนในการส่งเสริมการทำงานให้เป็นที่ โดยเฉพาะผู้ปฏิบัติงานเองมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งการที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลที่ตั้งไว้ ครูและบุคลากรทุกคน โดยที่สมาชิกในองค์กรต้องอาศัยความร่วมมือกันในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่ตั้งไว้ร่วมกันภายใต้การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งต้องอาศัยการทำงานให้เป็นที่เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลพร้อมทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดให้กับองค์กรรวมไปถึงนักเรียนอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 ด้าน ตามแนวคิดของ (House, 1971) และศึกษาการทำงานเป็นทีมของครู จำนวน 6 ด้าน คือ 1) ผู้นำแบบชี้แนะหรือสั่งการ 2) ผู้นำแบบสนับสนุน 3) ผู้นำแบบมีส่วนร่วม และ 4) ผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรในการวิจัยคือ ผู้บริหารกับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 139 โรงเรียน โดยมีผู้บริหาร จำนวน 139 คน กับครู 1,869 คน รวมทั้ง 2,008 คน ในปีการศึกษา 2563 กลุ่มเป้าหมายงานวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารกับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 3 ทั้งสิ้น 103 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารกับครูจำนวน 327 คน โดยใช้สูตรคำนวณของ (Krejcie & Morgan, 1970) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เลือกเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนกับบุคลากรครูเท่านั้น

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 3 จำนวน 103 โรงเรียน

1.4 ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาระหว่าง สิงหาคม 2566-กรกฎาคม 2567

1.5 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 4 ด้าน คือ 1) ผู้นำแบบสั่งการ 2) ผู้นำแบบสนับสนุน 3) ผู้นำแบบมีส่วนร่วม และ 4) ผู้นำแบบมุ่งผลสำเร็จ ตัวแปรตาม ได้แก่ การทำงานเป็นทีมของครู จำนวน 6 ด้าน คือ 1) การมีปฏิสัมพันธ์ 2) สื่อสารอย่างเปิดเผย 3) มีส่วนร่วม 4) มีเป้าหมายร่วมกัน 5) ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และ 6) ยอมรับนับถือ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร รวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารและบุคลากรครู

ส่วนที่ 2 ภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน

ส่วนที่ 3 การทำงานเป็นทีมของครู 6 ด้าน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังโรงเรียนประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดทำแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามการวิจัยไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแนบที่อยู่ URL และ QR Code เพื่อเป็นช่องทางสำหรับการตอบแบบสอบถามออนไลน์

3.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำมาข้อมูลแปลผลตามวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แปลผลข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

4.2 ศึกษาภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหาร และการทำงานเป็นทีมของครู แปลผลข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครู แปลผลข้อมูลโดยหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย (Research Results)

1. สำหรับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 327 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ($\bar{X} = 65.1$) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ($\bar{X} = 35.8$) จบการศึกษาปริญญาโท ($\bar{X} = 51.4$) ส่วนใหญ่เป็นบุคลากรครู ($\bar{X} = 68.5$) และระยะเวลาในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี ($\bar{X} = 35.5$)

ตารางที่ 1 คะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหาร ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3

ภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมาย	N=327		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Level
1. ผู้นำแบบชี้แนะหรือสั่งการ	4.01	.478	สูง
2. ผู้นำแบบสนับสนุน	4.52	.498	สูงที่สุด
3. ผู้นำแบบมีส่วนร่วม	4.47	.527	สูง
4. ผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ	4.39	.469	สูง
ภาพรวม	4.28	.413	สูง

2. ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 3 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการทำงานเป็นทีมของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3

การทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน	N=327		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	Level
1. มีปฏิสัมพันธ์	4.58	.470	สูงที่สุด
2. สื่อสารอย่างเปิดเผย	4.52	.474	สูงที่สุด
3. มีส่วนร่วม	4.52	.464	สูงที่สุด
4. มีเป้าหมายเดียวกัน	4.52	.502	สูงที่สุด
5. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	4.50	.512	สูง
6. ยอมรับนับถือ	4.56	.468	สูงที่สุด

ภาพรวม	4.54	.425	สูงที่สุด
--------	------	------	-----------

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหาร กับการทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3

	ภาวะผู้นำตามแนวทฤษฎีทางสู่เป้าหมายของผู้บริหาร		
	r	p-value	แปลผล
การทำงานเป็นทีมของครู	0.556**	0.01	มีความสัมพันธ์เชิงบวก

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. การศึกษาภาวะผู้นำตามแนวทางสู่เป้าหมายของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำตามแนวทางสู่เป้าหมายในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ความเป็นกันเองและเข้าถึงได้ง่ายของผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ครูและบุคลากรกล้าที่จะเข้าพบเพื่อปรึกษาหารือในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงความเมตตารับรู้ถึงปัญหาและแสดงความเห็นอกเห็นใจรวมทั้งให้คำแนะนำและช่วยเหลือครูและบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กวิสรา ชูทอง (2560: 78) ที่ศึกษาภาวะผู้นำของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ระหว่างภาวะผู้นำแบบสนับสนุนอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน

2. การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า การทำงานเป็นทีมภาพรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ผู้บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้ส่งเสริมให้บุคลากรครูในสถานศึกษาทำงานช่วยเหลือกันเป็นทีม ซึ่งถือเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ดี อีกทั้งบุคลากรครูให้ความสำคัญต่อการทำงานเป็นทีม เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันคิด ร่วมทำ เช่น เมื่อมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา บุคลากรครูทุกคนจะมีส่วนร่วมในการทำงานในกิจกรรมนั้นๆ โดยจะมีการแต่งตั้งครูให้ทำหน้าที่ของกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยาวภา อาทิตยตั้ง (2559: 167-168) ที่วิจัยเรื่อง “การทำงานเป็นทีมของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27” และพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูภาพรวมอยู่ในระดับสูง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามแนวทางสู่เป้าหมายกับการทำงานเป็นทีมของครู พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ รวมไปถึงตอบสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งผู้บริหารนั้นมีส่วนอย่างมากในการกระตุ้นการทำงานของบุคลากรครู เพื่อให้บุคลากรนั้นทำงานร่วมมือกัน มีการติดต่อสื่อสารกันในการทำงานอย่างเปิดเผย อีกทั้งผู้บริหารยังสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรครูให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จในที่สุด อาจกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำตามแนวทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารนั้นอาจจะส่งผลทั้งด้านการพัฒนาส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน ความสามารถของนักเรียน ยังสามารถแก้ปัญหาการทำงานเป็นทีมภายในสถานศึกษาได้ สอดคล้องกับผลวิจัยของ ยุทธศักดิ์ อินทฤาฎ สวัสดิ์วงศ์ชัย (2566) ที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีมว่า “การทำงานเป็นทีมนี้ทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานของทีม เกิดปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในทีมร่วมกัน มีศักยภาพและความพร้อมในการทำงานเป็นทีม มีการส่งเสริมด้านความรู้ความสามารถและศักยภาพสมาชิกในทีม ลดการทำงานที่ซ้ำซาก เพิ่มความร่วมมือ มีความคิดเชิงนวัตกรรมใหม่ ๆ มีการตัดสินใจร่วมกัน มีแรงจูงใจแก่ผู้ร่วมงาน มีการปรับปรุงคุณภาพของผลิตผลและมีความคล่องตัว

ในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มีความสัมพันธ์และการสื่อสารระหว่างบุคคลและระหว่างหน่วยงาน และเพิ่มมาตรฐานการปฏิบัติงานให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล”

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการวิจัยดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามแนวทางสู่เป้าหมายนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ว่าจะใช้แบบใด การใช้ภาวะผู้นำแบบชี้แนะหรือสั่งการนั้นมีระดับที่ต่ำสุดไม่เหมาะกับการใช้กับบุคลากรที่มีความสามารถ
2. การทำงานเป็นทีมของครูด้านการมีปฏิสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการยอมรับนับถือ ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน และด้านความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
3. ภาวะผู้นำตามแนวทางสู่เป้าหมายกับการทำงานเป็นทีมของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 การศึกษาภาวะผู้นำตามแนวทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยภาวะผู้นำแบบชี้แนะมีค่าต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูได้มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน รวมไปถึงชี้แจงรายละเอียดของงานที่ได้รับมอบหมายโดยละเอียด
 - 1.2 การทำงานเป็นทีมของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ด้านไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีค่าต่ำสุด ดังนั้น ควรเสริมสร้างความสัมพันธ์ของครู และควรจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน จะทำให้การทำงานเป็นทีมของครูดีขึ้น อีกทั้งยังทำให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาได้
 - 1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำตามแนวทางสู่เป้าหมายกับการทำงานเป็นทีมของครู มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาควรหลีกเลี่ยงใช้ภาวะผู้นำแบบชี้แนะหรือสั่งการ เนื่องจาก มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและระดับต่ำกับการทำงานเป็นทีมของครู ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรเลือกใช้ภาวะผู้นำแบบอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้ได้ประสิทธิผลของโรงเรียน
2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำตามแนวทางสู่เป้าหมายของผู้บริหารกับการทำงานเป็นทีมของครูกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษ่อื่น ๆ
 - 2.2 ควรขยายกลุ่มประชากรไปในกลุ่มที่กว้างขึ้นเช่น โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย
 - 2.3 ควรศึกษารูปแบบภาวะผู้นำแบบอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรรณิการ ก่องแสน (2561). การศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการอาชีวศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กวิสรา ชูทอง (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต7 จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุทธศักดิ์ อินทฤาฎ์ สวัสดิ์วงศ์ชัย. (2566). การพัฒนารูปแบบการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เยาวภา อาทิตยตั้ง. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต27. วารสารบัณฑิตศึกษา. 13(60): 170.
- House, R.J. (1971). A path goal theory of leader effectiveness. **Administrative Science Quarterly**. 16(3): 321-339.
- Krejcie, R.V.,&Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607-610. Retrieved November 15, 2023, from <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>